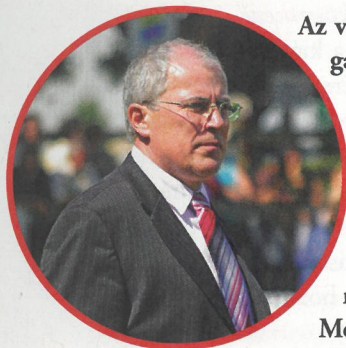

Az a tudat lelkesít bennünket, hogy 25 éve teszünk valamit a magyar állattenyésztésért

Az volt a cél 25 évvel ezelőtt, hogy nyugat-európai és amerikai színvonalú kiállítást hozzunk létre, hisz tudtuk, nem vagyunk náluk kevesebbek, csupán nem nyílt lehetőségünk megmutatni a nagyvilágnak, mire képesek a magyar állattenyésztők – mondta el lapunknak a jubileumi XXV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok kiállítási igazgatója. Fekete Balázs úgy látja, a tenyészállat-előállítás helyzete és színvonala vegyes képet mutat, amit jól tükröz a kiállításon bemutatott állatok száma és minősége.

Naponta hány órát foglalkozik a kiállítás dolgaival?

Nehéz lenne megmondani, hisz néha éjjel-nappal, néha azért ennél kevesebbet. Ez függ attól is, hogy mennyi idő van hátra az éppen aktuális kiállításig. Természetesen az effektív munka az időpont közeledtével mindig szaporodik. Bár bent is ülünk az irodában, de a szervezés, a telefonálások nem napi 8 órát, hanem sokszor annak a dupláját veszik igénybe. Amikor pedig vége egy kiállításnak, már rögtön megkezdjük a következő évi kitalálását. Bármerre járok, lépten-nyomon eszembe jut valami gondolat, hogy mit lehetne a kiállításon javítani. Amikor más kiállításokat látogatok meg, akkor is többnyire szervezőként szemlélődöm, és ha valami jól működik, azt igyekszem beépíteni az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokba. Ha valamit már kitaláltak mások a világ bármely részén, azt ne akarjuk mi újra kitalálni, vegyük inkább át! Sokszor járok a hódmezővásárhelyi kiállítási terület mellett, ilyenkor általában bemegyek, megállok, egy-egy szektorban, fél órát nézelődöm, bámészkodom, gondolkodom. Az ember látja a lelki szemei előtt, hogy mi valósítható meg a jövőben, miken kellene még fejleszteni. A kiállítás folyamatosan fejlődik, és ennek a tendenciának nincs vége. Sokszor még álmomban is a kiállítás jövőjéről gondolkodom.

A kiállítás folyamatosan fejlődik, és ennek a tendenciának nincs vége.

Közel két éves az unokája. Idén már öt is elhozza a kiállításra?

Pontosan május 30-án lesz kettő, és szeretném, ha ő is velem tartana, hiszen talán az idei kiállításon már igazán nyitott szemmel és értelemmel tudja figyelni az állatokat, tud örülni bizonyos dolgoknak, és reagálni a színes forgatagra.

A családja elfogadta, hogy ennyi időt foglalkozik a munkájával?

A feleségem már hozzászólt, hogy az én hivatásom, sőt az egész mentalitásom ilyen. 1981-ben házasodtunk össze, akkor a vajhádi szarvasmarhatelepen kaptam állást a Hód-Mezőgazdánál, hozzá egy szolgálati lakást, 200 méterre a tehenészeti teleptől. Gyakran előfordult, hogy a hivatalos munkaidőn kívül is átkiabáltak

a kollégák a telepről, hogy „Főnök, ellik az üsző!”, és mindegy volt, hogy éjjel van-e vagy ünnepnap, én mentem. A feleségem elfogadja, hogy ilyen vagyok és ilyen a szakmám. Ő házi orvos, ami segít a megértésben, hisz őt is gyakran keresik a páciensei rendelési időn kívül. Mi mindig készenlétben vagyunk. Így telt az elmúlt 37 év.

Az volt a cél, hogy egy olyan eseményt hozzunk létre, amit a szívünk diktál, és amit elfogad a szakma, ahová örömmel jönnek a kiállítók és a látogatók egyaránt.

Ha egy mondatban meg kellene fogalmazni, mitől ilyen sikeres a vásárhelyi kiállítás, mit mondana?

Egy mondatban képtelen vagyok ezt megválaszolni. Annak idején önként, a saját szakmaszeretettől indítva kezdtük szervezni a kiállítást. Egyikünk sem tanulta, hogyan kell ezt csinálni, az állattenyésztés vagy a mezőgazdaság valamelyik ága volt a szakmánk. És mellette természetesen dolgoznunk is kellett. Ez mai napig így zajlik, csak már kicsit több tapasztalattal bírunk. Az első percben sem gondoltunk arra, hogy ez egy nyereségorientált vállalkozás lesz. Például a Hungexpoval szemben ezt a területet nem használjuk ki egész évben, itt főként ezen a 3-4 napon zajlik esemény. A Hód-Mezőgazda 2004-es privatizációja előtt és után is mindig az volt a kimondatlanul is kimondott elvárás, hogy csináljuk, és legfeljebb ne fizessünk rá. Az volt a cél, hogy egy olyan eseményt hozzunk létre, amit a mi szívünk diktál, és amit elfogad a szakma, ahová örömmel jönnek a kiállítók, a vendégek. Nem lett volna sikerünk, ha a tenyésztőkollegák nem jönnek szívesen, és nem a vásárhelyit ismerik el a legnagyobb kiállításnak. Minket az erkölcsi elismerés és az a tudat lelkesít, hogy 25 éve teszünk valamit a magyar állattenyésztésért. Talán a tenyésztők, az ipari kiállítók és a szakma is érzi, hogy mi nem üzletet látunk ebben a kiállításban, hanem a szakmaszeretet vezérel minket.

Ma már meglepődöm azon a bátorságon, hogy bele mertünk vágni egy ilyen nagy horderejű kiállítás megszervezésébe úgy, hogy semmi alapunk nem volt.

Kezdetben hány évre terveztek előre?

Feltehetően fel sem merült bennünk ez a kérdés. Ma már meglepődöm azon a bátorságon, hogy egyáltalán bele mertünk vágni egy ilyen nagy horderejű kiállítás megszervezésébe úgy, hogy semmi alapunk nem volt. Még kiállítási terület sem állt rendelkezésünkre a környéken, mindent a nulláról kellett kezdeni. 1994 tavaszán meggyőzni a tenyésztőket és a leendő kiállítókat arról, hogy itt 1994 szeptemberében egy állattenyésztési kiállítás valósul meg, nem volt egyszerű, hisz csak egy füves területet és némi építkezést tudtunk nekik felmutatni.

Alapvetően az volt a cél, hogy hozzunk létre egy olyan színvonalú kiállítást, amit Nyugat-Európában vagy Amerikában láttunk. Szerettük volna őket utolérni, tudtuk, hogy nem vagyunk náluk kevesebbek, csak nekünk még nem nyílt lehetőségünk ezt megmutatni. Akkoriban a mezőgazdaság sok területén versenyképesek voltunk nemzetközi szinten is, akár a kukoricatermesztésben, akár az iparszerű baromfitenyésztésben vagy a sertésibridizációban. A Hód-Mezőgazdánál is igen komoly eredmények születtek, és nagyszerű szakemberek dolgoztak. Büszkék voltunk az eredményekre, és azt szerettük volna már akkor is, hogy az egész magyar mezőgazdaság produktumát bemutathassuk a nagyvilág előtt. Tehát nem gondolkodtunk azon, hány év lesz, csak azt tudtuk, hogy most el kell kezdeni, és meg kell mutatni, mit tudnak a magyar állattenyésztők.

Mikor érezte, hogy lesz 25. jubileum?

Régen nem foglalkoztunk ezzel, és ma sem gondolkodom azon, lesz-e ötvenedik. Mindig a következő évre koncentráltunk. És persze az utódokon is sok múlik majd. Mi azt szeretnénk minden évben, hogy jövőre is legyen kiállítás, mert az az alapja az azt követőnek.

25 év alatt a kiállítókkal, a magyar állattenyésztőkkel, mezőgazdászokkal olyat alkottunk, ami mára Európa-szerte ismertté és elismertté vált.

Miben lesz más a 25. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok, mint az előzőek?

Lelki értelemben biztos áthatja az idei kiállítást annak tudata, hogy 25 év alatt a kiállítókkal, a magyar állattenyésztőkkel, mezőgazdászokkal olyat alkottunk, ami mára Európa-szerte ismertté és elismertté vált. Gyakorlatban pedig idén is igyekszünk számos újítást, fejlesztést hozni, de sok múlik az anyagi lehetőségeinken. Sajnos nem bővül, de egy komoly felújítás révén színvonalasabb, komfortosabb lesz a szálláslehetőség a tenyésztők, kiállítók számára. A juh- és kecsketenyésztők kérésére bővítjük a hozzájuk tartozó pavilonokat, és színpadot is építünk, ahol számos érdekes előadással várjuk a látogatókat. Az egyik húsmarhakarám és a lovak álláshelye is új nádtetőt kap.

Fontos megemlíteni azt is, hogy jó néhány év után először várhatóan a földművelésügyi miniszter nyitja meg a kiállítást. Ennek mint kiállítás-rendező is rendkívül örülök, de azt gondolom, valamennyi tenyésztő is örömmel fogadja, hogy Dr. Fazekas Sándor személyesen is meglátogatja a standokat, kezét fog a gazdákkal, hisz ez egy erkölcsi elismerés is számukra.

Hová lehet még fokozni a kiállítás méretét, színvonalát?

Területileg már nem lehet fokozni, a 17 hektár adott, de nem is volna célszerű növelni. Ekkora területen, ekkora befogadható állatmennyiséggel és ipari kiállítóval tudjuk biztosítani a magas színvonalat. Amiben lehet még fejlődni, azok az apró finomítások, fejlesztések, hogy a látogatók, nézők igényeit magasabb színvonalon elégíthessük ki. Fejlődhet még az állattenyésztési kultúra és a bemutatók minősége is, ami célunk a kezdetektől fogva.

A kiállításon megjelenő tenyészállatok száma és minősége jól tükrözi adott fajták tenyésztésének helyzetét.

Azt szokta mondani, a kiállításra jelentkezések jól jelzik az ágazatok helyzetét. Ezek alapján milyen helyzetben vannak az ágazatok?

A vásárhelyi egy tenyészállat-kiállítás, és amennyiben a tenyészállat kifejezést a klasszikus értelemben használjuk, illetve a régebbi elvek alapján ítéljük, azt mondom, hogy helyzetük bizony vegyes képet mutat. Ilyen alapon a legrosszabb helyzetben talán a sertés-ágazat van. Úgy érzem, hogy egyre nehezebb helyzetben vannak a sertés törzstenyésztetek. Meg tudjuk ugyan tölteni a kiállítási férőhelyeket, de egyre nehezebben. Egyre kevesebb az az elhivatott törzstenyésztő, aki még a klasszikus értelemben vett tenyészállat-előállítással foglalkozik. Sokan sajnos az árutermelés irányába fordultak, és másodlagossá vált a tenyészállatok előállítása, értékesítése. Az előállított szaporulat jelentős része vágóállatként hasznosul csupán, pedig igen magas genetikai színvonalat képvisel. Azért vagyok a sertéságazattal a legnagyobb bajban, mert ez a klasszikus tenyésztési munka a kiállításon egyre nehezebben mutatható be, egyre nehezebben tudunk kiállítani olyan tenyészállatokat, amelyek a legjobb törzstenyésztetekből kerülnek ki.

A juhosoknál az utóbbi években emelkedett a törzstenyésztetek és a törzskönyvezett állatok száma, ami a kiállításon is tetten érhető. Jó színvonalú juhokat látunk. Rendszerint elkel minden felajánlott tenyészállat a licitálást követően, még hozzá jó áron. Azt gondolom, ez az idén is így lesz. A tejelőmarha esetében megint más a helyzet: velük kapcsolatban próbáltuk a törzstenyésztetek fogalmát használni valamikor 20 évvel ezelőtt, de inkább bika-előállító tenyészteteknek mondtuk. Ezek mára lényegében eltűntek Magyarországról, mert nincs szükség tenyészbika-előállításra hazánkban. A mesterséges termékenyítő állomások kis számban még indítanak növendék tenyészbikákat teljesítményvizsgálaton, de azok is 90 százalékban külföldről származnak. A kiállítások gyakorlatában persze nem is ez az elsődleges, hanem a küllem. Ott a szép küllemű állatok a győztesek. Minden fajtáról elmondható, hogy a nagy termelésű tenyészállatok a legszebbek.

A húsmarha esetében sem a tenyészállat-előállítás és -értékesítés, hanem az árutermelés az elsődleges. Az értékesítésben vannak ugyan kisebb-nagyobb hullámvölgyek, de ezekkel együtt is elfogadható a húsmarhaágazat helyzete, amit a kiállításon bemutatott állatok számának folyamatos növekedése és minőségének javulása is igazol.

A lovakról pedig elmondható, hogy a vásárhelyi kiállításon most már évek óta négy hagyományos magyar fajta jelenik meg: a furioso-north star, a gidrán, a lipicai és a nóniusz. Egyre inkább el kell fogadnunk, hogy nem tudunk versenyezni a nyugat-európai, kifejezetten sportcélra tenyésztett fajtákkal. A kiállítóink hobbiból, lószeretetből, az elődeink iránti tiszteletből tenyésztik és mutatják be ezeket az állatokat. Amennyiben megtaláljuk ezen fajták legjobb hasznosítási módját, akkor azt hiszem, nem is lesz velük semmi gond.

Mizsei Bernadett